

Behandelingsvoorstel voor de commissie Water en Milieu

Onderwerp: ontwerp-rekening 2001 en ontwerp-begroting 2003 AVU

Cie-datum : 16 september 2002

Cie-nummer: 2002WEM55

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: -	inspraak:nee
eerdere behandeling in cie: nee	op: -
in PS: nee	op: -

Behandelend ambtenaar: Parmentier

toestel: 3840

b.g.g.: 3112

Samenvatting (inclusief communicatie):

Op grond van de artikelen 34 en 35 van de gemeenschappelijke regeling afvalverwijdering Utrecht hebben provinciale staten de gelegenheid eventuele bezwaren tegen de ontwerp-begroting 2003 en ontwerp-rekening 2001 ter kennisname te brengen van het Algemeen Bestuur van de AVU. Ingevolge de Organisatieverordening is dit thans de bevoegdheid van ons college, gehoord de commissie water en milieu.

De bijgevoegde schriftelijke reactie aan de AVU gaat met name in op de financiën, de afvalverwijdering, de samenwerking met de AVU mede in relatie tot toekomstige ontwikkelingen, de sorteeranalyses en de voornemens van de AVU. Hierop wordt in bijgevoegde toelichting nader ingegaan.

Wordt geagendeerd:

Om advies over de volgende vraag (vragen):

De commissie wordt gevraagd positief te adviseren over het voornemen van ons college om in te stemmen met de ontwerp-rekening 2001 en de ontwerp-begroting 2003 van de AVU alsmede bijgevoegde schriftelijke reactie aan het Algemeen Bestuur van de AVU te zenden.

Toelichting

In financiële zin geeft de ontwerp-rekening 2001 een positief verschil van 1,8 miljoen gulden. De uitgaven waren begroot op circa f 97,1 miljoen. De werkelijke uitgaven bedroegen in 2001 circa f 95,3 miljoen gulden. Dit verschil wordt verklaard door een lager aanbod van het groente-, fruit- en tuinafval (GFT) dan verwacht, lagere verwerkingskosten voor het Wit –en Bruingoed (WEB), geen uitgaven voor sorteeranalyses en lagere beheerskosten. Een aantal specifieke aandachtspunten en onduidelijkheden in het financieel overzicht wordt in een bijlage bij de ontwerp-schriftelijke reactie van ons college onder de aandacht van de AVU gebracht.

Voor wat betreft de afvalverwijdering constateert de ontwerp-rekening dat de toename van het totale aanbod voor een groot deel te wijten is aan de groei van de huishoudens/woningen in de provincie Utrecht. De rekening geeft aan dat er misschien (voorzichtig) gesproken kan worden van een trendbreuk in de provincie Utrecht.

Voorlopige landelijke cijfers van het CBS tonen eveneens een opvallende ontwikkeling, namelijk dat er voor het eerst geen groei te zien was in de totale hoeveelheid aanbod van huishoudelijk afval door gemeenten. Dit neemt uiteraard niet weg, dat de ontwikkelingen nauwgezet in het oog gehouden moeten worden en de gescheiden inzameling een belangrijk aandachtspunt blijft. Voor een aantal componenten van het huishoudelijk afval zoals glas, textiel, papier, geldt dat de landelijke doelstellingen voor gescheiden inzameling niet gehaald worden. Bij het GFT is sprake van een met 2000 vergelijkbaar inzamelniveau. Dit komt overeen met het landelijk beeld dat de GFT inzameling op een stabiel niveau blijft. Uit de eerste sorteerproeven in de provincie Utrecht is indicatief gebleken dat de gescheiden inzameling van GFT hoger ligt dan de doelstelling die landelijk geformuleerd wordt. Zekerheid hierover kan echter pas na een aantal sorteerproeven gegeven worden.

Met AVU is bestuurlijk afgesproken ernaar te streven het huidig niveau van inzameling te handhaven en gemeenten die achterblijven te stimuleren c.q. ondersteunen alsnog de doelstelling te halen. Om meer maatwerk voor gemeenten te bereiken voor de gescheiden inzameling van componenten huishoudelijk afval wordt landelijk een gedifferentieerde normstelling ontwikkeld. AVU en provincie hebben het voornemen hieraan zo veel mogelijk mede vorm en uitvoering te geven.

Voor wat betreft de provinciale rol en samenwerking met AVU op het gebied van gescheiden inzameling leek naar aanleiding van de verschuiving van de strategische sturing van het afvalbeheer van provincie naar rijk bij de AVU onterecht het beeld te ontstaan dat de provinciale rol ten aanzien van de gescheiden inzameling geen of weinig betekenis meer zal gaan hebben. Onterecht, omdat het ontwerp-Landelijk Afvalbeheerplan een (voortzetting van) de faciliterende en ondersteunende rol van provincies naar gemeenten toe vermeldt. Daarbij geeft het LAP expliciet aan dat de provincies de gescheiden inzameling stimuleren door middel van monitoring en benchmarking van de resultaten van gemeenten. Hoe provincies deze rol invullen wordt aan provincies zelf overgelaten. Wel worden door het Afval overleg Orgaan (AOO) waarin ook IPO vertegenwoordigd is, kaders aangegeven in de vorm van uitvoeringsprogramma's en stimuleringsregelingen. Deze worden onderdeel van het Landelijk Afvalbeheerplan. De samenwerking tussen AVU en provincie, met nadruk op de GFT (om te voorkomen dat de inspanningen mogelijk niet meer gericht worden op het in de provincie bereikte inzamelniveau ten gevolge van de lagere landelijke normstelling), is bestuurlijk besproken en opgenomen in de ontwerp-begroting van de AVU. Gezamenlijke uitwerking zal in 2003 plaatsvinden.

De begroting geeft naast de reguliere verwijderingsactiviteiten als voornemens voor 2003 aan;

- bezien in hoeverre de nieuwe bewerkingswijze van de te realiseren scheidingsinstallatie voor grof huishoudelijk afval op de Lage Weide logistieke consequenties heeft;

- de gemeenten zoveel mogelijk ondersteunen bij de intensivering van de gescheiden inzameling van gft-afval, glas, papier, textiel en wit- en bruingoed;
- bezien welke consequenties het convenant verpakkingen heeft voor de glas- en papierinzameling in de provincie utrecht;
- houden van sorteeranalyses en onderzoeken in hoeverre de daaruit verkregen gegevens uitgebouwd kunnen worden met overige bij gemeenten voorhanden zijnde gegevens.
- De AVU per 1 januari 2003 aan te merken als ondernemer in verband met de invoering van het zg. BTW-compensatiefonds. Hierdoor kan de door AVU betaalde BTW teruggevorderd worden;

- Het systeem van de bestaande vereveningsregeling mbt de kosten voor gemeenten te handhaven en eenmaal per 4 jaar te evalueren.

Darnaast gaat de begroting nog specifiek in op de verplichting van de AVU jegens de AVR om de samenstelling van het grof huishoudelijk afval en restafval niet gedurende de contractperiode ingrijpend te wijzigen. Gelet hierop tezamen met de te realiseren scheidingsinstallatie voor grof huishoudelijk afval komt de AVU terug op in eerdere begroting gemelde voornemens voorzieningen te treffen gericht op hergebruik van componenten uit grof huishoudelijk afval, zoals vloerbedekking, matrassen e.d. Dit geldt ook voor eventuele gescheiden inzameling van luiers en incontinentiemateriaal die tevens hogere kosten met zich brengen. Het bedrijf Knowaste in Arnhem verwerkt dit materiaal zodanig dat geen afval meer resteert. Vanuit milieuhygiënisch oogpunt is dit een positieve ontwikkeling. Het preventieteam van de provincie heeft het voornemen een aantal gemeenten te ondersteunen in de inzameling van dit materiaal bij kinderdagverblijven. Dit heeft geen directe negatieve invloed op het AVU-beleid aangezien de afvoer niet via gemeentelijke aanbestedingsstations verloopt en de AVU hierbij niet betrokken is.

Het zou echter niet zo moeten zijn dat de AVU in de ontwerp-begroting afziet van een bijdrage aan dergelijke positieve marktontwikkelingen uitsluitend in verband met contractuele verplichtingen en het daaruit voortvloeiend huidig bereikte financieel voordeel. De contractuele situatie heeft overigens ook de gevoerde discussie over de GFT- inzameling en de vraag welke niveau van inzameling nagestreefd wordt, beïnvloed Gemeenten zouden de afwegingen tussen kosten en milieurendement zoals bij de luierecycling eerst in AVU-verband aan de orde gesteld moeten zien, alvorens dergelijke keuzes voor de toekomst in de begroting te maken.

Een aantal van bovenstaande opmerkingen zijn in de ontwerp-reactie aan AVU verwerkt.

Aan:
Aan het Algemeen Bestuur van AVU
Postbus 445
3430 AK Nieuwegein

Datum	16 september 2002	Sector	MBA
Nummer	2002WEM0031061	Referentie	Parmentier
Uw brief van	28 juni 2002 en 2 juli 2002	Doorkiesnummer	030-2583840
Uw nummer	02/104 en 02/103	Faxnummer	030-2582533
Bijlage	1	E-mailadres	Ellis.Parmentier- van.Holland@provincie-Utrecht.nl
		Onderwerp	rekening 2001 en begroting 2003

Geacht bestuur,

Naar aanleiding van de door u aan ons toegezonden ontwerp-rekening 2001 en ontwerp-begroting 2003 berichten wij u dat wij met beide kunnen instemmen.

Wij willen volgende opmerkingen onder uw aandacht brengen.

De ontwerp-begroting 2003 schetst in kwantitatief opzicht een positief beeld, zoals de verwachtingen ten aanzien van de hoeveelheid grof huishoudelijk afval en minder autonome groei van het huishoudelijk afval dan verwacht. Dit beeld lijkt overeen te komen met de meest recente (voorlopige) landelijke cijfers van het CBS, waaruit blijkt dat de totale hoeveelheid door gemeenten ingezameld huishoudelijk afval voor het eerst niet is toegenomen. Dit neemt niet weg, dat de ontwikkelingen nauwgezet gevolgd moeten worden en waar mogelijk het streven gericht moet blijven op verbeteringen in kwantitatieve en kwalitatieve zin.

De gescheiden inzameling blijft een belangrijk aandachtspunt. Dit was ook speerpunt van de AVU voor het jaar 2001. De volgende in de jaarrekening vermelde activiteiten kunnen hiertoe gerekend worden:

- proef sorteeranalyses;
- besluit tot voortzetten sorteeranalyses voor 5 jaar;
- Voorbereidingen aanbesteding begin 2002;
- Instellen werkgroep bestaande uit AVU, provincie en gemeenten met als taken het bezien hoe verbeteringen aangebracht kunnen worden en deze in een algemeen advies verwoorden alsmede het opzetten van een monitoringssysteem;
- project kringloopbedrijven met provincie in 2000/2001 en
- mede namens de provincie schriftelijk informeren van gemeenten over stimuleringsregeling en aanbod tot ondersteuning.

Op het gebied van stimuleren van gescheiden inzameling hebben AVU en provincie raakvlakken. Zo heeft de provincie een faciliterende en stimulerende rol naar gemeenten en vervult de AVU naast de basistaken op het gebied van verwerking van het afval op verzoek van gemeenten eveneens een ondersteunende dan wel coördinerende rol. Bovengenoemde activiteiten zijn dan ook in samenwerking met de provincie uitgevoerd.

Zoals wij in onze reactie op de ontwerp-rekening 2000 en begroting 2002 al hebben aangegeven, kunnen AVU en provincie elkaar, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheden, in goed overleg en samenwerking aanvullen en versterken. Dit geldt zeker ook voor de toekomst.

Een belangrijke ontwikkeling op het gebied van het beheer van afvalstoffen is de wijziging van de Wet milieubeheer en het daaruit voortvloeiende Landelijk Afvalbeheerplan.

Het (ontwerp) Landelijk Afvalbeheerplan vermeldt voor de provincies in dit verband naast voortzetting van preventie, vergunningverlening, handhaving en het faciliteren en ondersteunen van gemeenten bij de gescheiden inzameling van huishoudelijke afvalstoffen het uitvoeren van stimuleringsactiviteiten onder meer door middel van monitoring en benchmarking.

Het past in deze ontwikkeling dat de ontwerp-begroting 2003 van de AVU de samenwerking tussen AVU en provincie op het gebied van gescheiden inzameling continueert. Dit uit zich met name bij de voornemens op het gebied van sorteeranalyses / monitoring en het ondersteunen van gemeenten bij het intensiveren van de gescheiden inzameling voor die gemeenten die de doelstellingen nog niet bereikt hebben. Voor de overige gemeenten streven wij naar een behoud van het huidige inzamelniveau. Dit laatste is met name van toepassing op de gescheiden inzameling van GFT.

De ontwerp-rekening 2001 vermeldt de door provincie en AVU gehouden oriëntatie op mogelijke wensen van gemeenten tot het –eventueel gezamenlijk met provincie en AVU- uitvoeren van projecten in het kader van de stimuleringsregeling op het gebied van gescheiden inzameling van huishoudelijk afval. Nu een aantal gemeenten in de provincie Utrecht met succes een beroep heeft gedaan op deze stimuleringsregeling hechten wij er aan om met AVU een actieve uitwisseling van ervaringen tussen gemeenten tot stand te brengen.

Zoals de ontwerp-begroting 2003 aangeeft, worden de sorteeranalyses de komende 5 jaar uitgevoerd om een voldoende beeld van de ontwikkeling en samenstelling van het restafval te krijgen alsmede een basis te hebben om verbetervoorstellen te kunnen doen. Het moet echter niet zo zijn dat met verbetervoorstellen gewacht moet worden op het eindresultaat van de sorteeranalyses over 5 jaar.

De sorteeranalyses zullen tevens gebruikt worden voor het opzetten van een monitoringssysteem. Over de consequenties op financieel gebied van het monitoringssysteem en eventuele vervolgacties is in de begroting niets opgenomen. Duidelijk zal in ieder geval moeten zijn of dit voor 2003 financiële middelen vergt.

De ontwerp-begroting 2003 vermeldt dat in afwijking van eerdere voornemens de AVU geen activiteiten meer zal ontplooiën voor de verwerking van overige componenten zoals luiers en grof huishoudelijk afval. Wij hebben begrip voor de beperkingen die het contract met AVR, naast de voordelen, met zich brengt, maar zijn van mening dat voortdurend een afweging gemaakt moet worden tussen eventuele gewijzigde inzichten, milieudoelen en consequenties ten gevolge van gesloten verwerkingscontracten. Dit betekent dat bepaalde activiteiten niet op voorhand zonder inhoudelijke bestuurlijke discussie in de begroting uitgesloten zouden moeten worden.

Voor wat betreft de opmerkingen over diftar in de begroting is niet duidelijk of deze bedoeld zijn ter informatie over de huidige stand van zaken of dat al dan niet activiteiten op het gebied van diftar worden ondernomen door de AVU.

In de bijlage bij deze brief hebben wij nog een aantal specifieke opmerkingen en vraagpunten in financiële zin opgenomen.

Hoogachtend,
gedeputeerde staten van Utrecht,

voorzitter,

griffier,

BIJLAGE

Ontwerp-rekening 2001

pagina 15, paragraaf 3.8, 3^e regel:

Op basis van de cijfers op pagina 23 zou het genoemde bedrag ad f 1.092.250 moeten luiden: f 1.092.950

pagina 22:

In de ontwerp-begroting 2003 wordt op pagina 14 (laatste alinea kolom 1) melding gemaakt van een achtergestelde lening aan N.V. Rova Holding ad € 69.882. De verwachting is dan dat deze in de Rekening 2001 zou zijn opgenomen onder financiële vaste activa.

pagina 23:

Indien het te veel ontvangen bedrag van de deelnemers expliciet aan de inkomstenkant zichtbaar was gemaakt, zouden uitgaven en inkomsten niet op nul sluiten (zoals nu gepresenteerd) maar met een positief saldo van f 1,8 miljoen. Dit bedrag wordt ook vermeld op p. 12 (inleiding financieel verslag).

pagina 26, kredietinstellingen:

Vermeld wordt dat de AVU gemiddeld f 850.000 rood staat. Onduidelijk is hoeveel rente is betaald voor de kredietfaciliteiten bij de BNG. Of is het gebruik van deze faciliteit zo onevenwichtig dat de AVU zelfs rente heeft ontvangen (pagina 26: Baten, rente rekening courant f 45.161)?

Ontwerp-begroting 2003

pagina 8, 1^e alinea: en pagina 25 kolom Begroting 2003:

De financiële toezegging van de provincie is niet verwerkt aan de inkomstenkant van de begroting. Dit zou consequent zijn nu aan de uitgavenkant een bedrag voor de sorteeranalyses geraamd is.

pagina 11, 1^e kolom, op 2 na laatste regel:

Het vermelde bedrag ad € 39.154 moet naar onze mening € 93.154 zijn.

pagina 13, externe ontwikkelingen, wet- en regelgeving, debiteurenrisico:

Gelet op de gebruikte argumentatie voor de niet-gevoeligheid van de AVU voor externe ontwikkelingen en wet- en regelgeving is onduidelijk waarom de AVU wel gevoelig is voor debiteurenrisico. De eventuele afboeking van debiteuren wordt uiteindelijk gewoon doorberekend aan de deelnemers.

pagina 24, inkomsten:

Opvallend is dat zonder toelichting de rente-inkomsten vanaf 2004 komen te vervallen. Is dit wel correct weergegeven?

pagina 25, kolom Rekening 2001:

uitgaande van de cijfers in de ontwerp-rekening 2001 lijkt een aantal cijfers in de ontwerp-begroting onjuist: uitgaven voor kosten van afvoer afval moet zijn: € 42.947.071

uitgaven totaal moet zijn: € 43.453.247

bijdragen deelnemers moet zijn: € 43.224.624

inkomsten totaal moet zijn: € 43.453.247